

Best practices

Algemeen	
Kwalificatie instrument:	<p>Het stimuleren van gewenst gedrag via het communiceren van best practices kan worden gezien als een specifieke manier van voorlichting, naming and faming en deskundigheidsbevordering. Best practices werken als een informeel instrument, zonder wettelijke grondslag en gebaseerd op vrijwilligheid. De overheid legt door middel van best practices niets op, maar probeert de gewenste gedragsbeïnvloeding via sociale regulering te realiseren. Er is sprake van een indirect beleidsinstrument en co-productie van de overheid met een bepaalde doelgroep of sector.</p> <p>De verspreiding van best practices is een effector: het helpt bij de implementatie van beleid (al levert de verspreiding van best practices in veel gevallen wel een actieve dialoog met de doelgroep op, zodat het voor de overheid dan ook een functie kan hebben als detector). De verspreiding van best practices is over het algemeen gericht op een specifieke doelgroep. Meestal is er sprake van eenzijdigheid in de relatie tussen de overheid en de doelgroep. Tot slot kan het instrument zowel in een verticale relatie vanuit de overheid tot de doelgroep worden toegepast, als in horizontale verhoudingen, waarbij de overheid de uitwisseling van best practices tussen leden van de doelgroep kan stimuleren.</p>
Kenmerken op een rij	
Wie stelt de regels op? Met wie worden de regels opgesteld?	Het initiatief tot het verzamelen van best practices kan worden genomen door marktpartijen, brancheorganisaties of overheid of door beide.
Dwingendheid (mate van beperking gedragsvrijheid)	<p>Dwingendheid is indirect, het niet volgen van het goede voorbeeld kan zorgen voor het verkrijgen van een slechte naam en eventueel voor verlies van marktaandeel.</p> <p>Best practices kunnen door de overheid normatief en dwingend worden gehanteerd, bijvoorbeeld in de zorg. Dwang zit in financiële prikkels die als gevolg van de best practices wel of niet worden toegepast.</p>
Reikwijdte (gerichtheid)	Overheid, semi-overheid, bedrijven, brancheorganisaties en burgers.
Evaluatie	
Voordelen	<ul style="list-style-type: none"> • Beleidsdoelen realiseren door het transparant maken van goede voorbeelden, wat relatief weinig kost.
Nadelen	<ul style="list-style-type: none"> • Er is geen dwang; anderen zijn vrij de informatie naast zich neer te leggen.
Slaagfactoren:	<p>Het is van belang dat duidelijk is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dat er een voortrekkersrol voor koplopers ligt. • Dat het aansluiten van de middengroep bij de koplopers én het blijven stimuleren van koplopers gewenst is. • Dat de overheid "peer pressure" van bedrijf/instelling tot bedrijf/instelling mogelijk moet maken/ moet stimuleren.
Faalfactoren:	<ul style="list-style-type: none"> • Indien door het verzamelen van best practices concurrentiegevoelige informatie op straat komt te liggen, zal de bereidheid om mee te werken gering zijn. • Indien actoren zich niet aangesproken voelen door de gekozen voorbeelden is het instrument niet effectief.
Referenties	
Aanbevolen literatuur:	Op de site voor maatschappelijk verantwoord ondernemen staan meer

dan 100 goede praktijkvoorbeelden:

www.mvonderland.nl

www.bestpractices.org,

www.nextbestpractice.nl,

<http://www.hetccv.nl/search?query=best+practices>